

Indledning

Det var mørkt, regnfuldt og sent på aftenen. Jeg kom kørende på en smal vej i et ukendt område for at besøge nogle venner, der for nylig var flyttet hertil. Ifølge gps'en burde jeg for længst være fremme. Vejen snoede sig og syntes at føre mig i alle mulige retninger, hvilket ikke fremgik af kortet. Jeg var tydeligvis faret vild.

Helt uventet drejede vejen omsider ind i en landsby, der viste sig at være målet for min rejse. Jeg stoppede op ved det første det bedste hus for at ringe mine venner op for præcist at finde ud af, hvor de boede, da jeg opdagede, at jeg var standset lige uden for deres vinduer! Jeg var selvfølgelig glad for at se dem, men endnu

gladere for at se den opredte seng. Efter en lang, kold, fugtig og anstrengende dag var søvn det, jeg i øjeblikket interesserede mig mest for.

Da jeg næste morgen trak gardinerne fra, blev jeg ganske overvældet. Huset lå højt oppe med udsigt over dalen nedenfor. Skovklædte bakker bredte sig i alle retninger, og en flod banede sig vej nede i bunden af dalen. Tågen, der hang mellem træerne, lagde et drømmeagtigt skær over det hele. Nederst til venstre var en smuk viadukt, som jeg måtte have passeret aftenen forinden. Jeg havde ingen anelse om, at mine venner var flyttet til sådan et pragtfuldt sted. Det slog mig, at jeg om aftenen var kørt gennem dette smukke landskab – helt uvidende om dets skønhed. Men her var det altså, og det havde ligget der hele tiden.

Når jeg læser, hvad Bibelen siger om Jesu Kristi opstandelse, virker det lidt på samme måde. Opstandelsen har kastet lys over det kristne landskab, jeg så længe har befundet mig i uden at være klar over det. Omrids, hjørner og sving, som jeg i årevis har navigeret igennem, nogle gange skuffet, andre gange i højt humør, er nu blevet tydeligere. Nu ser jeg dem klarere i lyset af opstandelsen.

Opstandelsens sandhed og virkelighed kaster lys over så mange enkeltheder i kristenlivets hverdagserfaringer.

For et par år siden slog det mig, at jeg egentlig ikke havde hørt ret mange prædikener om opstandelsen, bortset fra dem, jeg havde hørt påskemorgen, eller dem, som i første række var henvendt til skeptikere eller spørgende mennesker. Hovedvægten blev i begge tilfælde altid lagt på historiciteten af Jesu opstandelse. Det er ikke svært at se grunden til det. Når vi skal være helt ærlige, er opstandelsen ikke altid lige nem at have med at gøre. Vi ved (sandsynligvis), at den betyder noget, og at den betyder rigtig meget. Men den forekommer mange ikke-kristne at være utroværdig. Og for mange kristne synes den at have mindre betydning. Det er en tro, vi holder fast ved, men ikke altid tænker så meget over. Den trænger sig ikke så meget på. Andre stridsspørgsmål kan synes vigtigere og mere påtrængende. Troværdighed og relevans – lad os et øjeblik kigge lidt på det.

Problem 1: Troværdighed

Opstandelse på en hverdag

I mange kirker siger man trosbekendelsen højt ved hver gudstjeneste. Den er en sammenfatning af den kristne tro og indeholder følgende oplysning om Jesu Kristi opstandelse: »På tredje dag opstanden fra de døde ...« Hvordan lyder det egentlig?

Forestil dig en søndag formiddag. Du er i kirke omgivet af måske et par hundrede andre kristne. Du har lige sunget om Jesus, der ændrer vores liv. Præsten beder en varmhjertet bøn og takker den opstandne for hans arbejde med og for os. Du har lige sunget, og mens menigheden stadigvæk står op, siger I trosbekendelsen, og det falder ganske selvfølgelig at sige ordene: »På tredje dag opstanden fra de døde ...« Og du mener det fra dybet af dit hjerte.

Forestil dig nu mandag morgen. Du er på arbejde og har lige fået kaffekruset i hånden, da du møder en kollegas blik. Hun ved, at du er kristen, og kommer med en kommentar om, at hun giver Jesus ganske ret i, at man skal elske sin næste. »Han var en fantastisk lærer,« siger hun, »men jeg tror ikke, at han var guddommelig. Jeg tror ikke, det var hans mening, at vi skulle tilbede ham og alt det

der,« følger hun til. Andre omkring hende nikker bifaldende, som om det afgør sagen. Du tænker tilbage på det, du dagen før bekendte i kirken. Hvordan lyder ordene nu?

Forestil dig en lørdag aften, hvor du er ude med nogle venner. Et par af dem har fået lidt for meget at drikke, og snakken glider let. En af dem læner sig op ad dig, så du kan lugte, hvad de fire sidste genstande bestod af. »Engang skal vi dø – sådan er det bare. Det er så det hele. Andet er der ikke. Så mor dig, så længe du kan. Sådan ser jeg på det.« De, der sidder i nærheden, synes alle at bekræfte det. »På tredje dag opstanden fra de døde ...« Hvordan lyder det nu?

Forestil dig onsdag eftermiddag. En afholdt slægtning skal begravnes. Det er en humanistisk begravelse uden kirkelig medvirken. Du får tydelige tegn fra din rødøjede familie om ikke at komme med noget kristeligt. Du stirrer på kisten og de sørgende, der er samlet omkring den. Du hører mumlen om, hvor smuk begravelsen har været – netop sådan som afdøde ville have ønsket det. Og søndagens ord dukker op endnu en gang. Hvordan klinger de her? De var så selvfølgelig i kirken. Men det er med disse ord som med glasmalerier, umagelige bænke og ineffektiv centralvarme. De

forekommer helt naturlige i kirken, men helt ude af trit med tiden i andre sammenhænge.

Er Jesus som en udstoppet tiger?

Frem til midten af 90'erne var tegneserien om Sten og Stoffer en af de allermest populære. Sten er en seks år gammel dreng og Stoffer hans udstoppede tiger. Når der er andre i nærheden, er Stoffer kun et tøjdyr, men når de to er alene, bliver Stoffer levende og er Stens allerbedste ven. Side op og side ned handler om deres eventyrlige liv, men så snart andre kommer ind i billedet, er Stoffer atter bare et stykke legetøj.

Mange mener, at den kristne tro fungerer på samme måde: I din private sammenhæng er Jesus opstået fra de døde og lever. Men i den virkelige verden, i verden omkring dig, er det ikke tilfældet, og det føles uvirkeligt. Uden for kristne sammenhænge virker opstandelsen utroværdig.

Der er en lille hjælp i at vide, at sådan har det altid været. De kristnes tro på Jesu legemlige opstandelse har aldrig været alment accepteret. Det oplevede de første kristne præcis ligesom vi. Folk siger undertiden, at den slags kan man ikke tro på i vore dage,

ikke med den viden vi nu har om verden. Men det var ikke mere sandsynligt for 2000 år siden. Folk vidste også dengang, at døde ikke fysisk står op af graven. Det var en selvmodsigelse dengang som nu. At de døde forbliver døde, er ikke en ny opdagelse.

Kristendommen fremstod ikke i en særlig tåbelig og blåøjet tidsalder. Problemet med troværdigheden er ikke af ny dato.

Opstandelsen: »ubetydelig og trivielt«?

Vi mærker presset i sådan en udtalelse. Richard Dawkins er en af de mest indflydelsesrige ateistiske skribenter i vore dage. I en debat med en kendt, kristen videnskabsmand fremførte sidstnævnte, at Jesu opstandelse er selve nøglen til den kristne tro. Dawkins' svar var følgende: »Vi har fået overleveringen om Jesu opstandelse. Den er så ubetydelig. Den er så trivielt. Den er så lokalpræget. Den er så jordbundet. Den er så værdiløs i det store univers.«

Dette udsagn deles i dag af mange. Man hævder, at de kristne burde føle sig forlegne ved deres tro på opstandelsen. Hvis kristendommen skal udbredes i verden, bør den form for tro kastes over bord.

Problem 2: Relevans

Hvilken relevans har opstandelsen? Nogle kristne beslutter sig for at droppe den, som om den var et valg, en del af en forretningsaftale, der ikke behøver at underskrives. Nogle går let hen over den, andre fornægter den. Dette kan være én måde at takle problemet på, men – som det vil vise sig – rejser det en hærskere af andre mere alvorlige spørgsmål.

Andre kristne tror stadigvæk på opstandelsen (eller de ved i det mindste, at de *burde* gøre det) og er i vildrede med, hvad de skal stille op med den. De siger naturligvis med på trosbekendelsen i kirken om søndagen, og hvis en ansættelse i en kristen organisation kræver det, skriver de også under på den, men derpå lægger de igen opstandelsen i skrivebordsskuffen, hvor den befinder sig resten af året. Påskedag bliver den hentet frem til den årlige forårsrengøring, men derudover er der egentlig ikke brug for den. Det er ligesom med halvdelen af alt det, der står ude i haveskuret: Du smider det ikke ud, selvom du ved, at det ikke har været i brug de sidste fem år.

To grunde til at tage opstandelsen op af skuffen

To ting burde få os til at tænke os om. For det første: Den rolle, som opstandelsen spiller i Skriften. Vi vil se på det om lidt, men læg lige mærke til, hvad Paulus siger: »Hvis Kristus ikke er opstået, er vor tro forgæves.« Så enkelt er det. Opstandelsen er altså ikke noget, vi bare kan have liggende i skuffen de øvrige 51 uger om året. Hvis noget har betydning for Bibelens forfattere, men ikke for os, er det som oftest et tegn på, at der er noget, vi trænger til igen at få på dagsordenen.

For det andet: Vi skal være opmærksomme på, hvor vigtig denne tro er i hele kirkens historie. Den har været alle kristnes dyrebare tro gennem århundreder. Det er et godt princip at fastholde: Hvis vi befinder os på kollisionskurs med flertallet i kirkens historie, betyder det efter al sandsynlighed, at det er os, der har misforstået noget, ikke dem. Hvornår spekulerede du sidst på treenigheden for eksempel? Kristi opstandelse synes måske ikke at have den store betydning for os, men siden hvornår blev »det, der har betydning for os«, vores rettesnor?

For mange kristne er opstandelsen dejlig at tro på, men har ikke nødvendigvis nogen afgørende betydning for dem. Den er evange-

liets »happy end«. Som om Steven Spielberg kommer ind fra side-linjen og afslutter de mørke begivenheder omkring korsfæstelsen.

Endnu en gang må vi tænke os om. Opstandelsen ændrer alt. Den er selve garantien for tilgivelsen, giver os mulighed for at ændre os, giver os håb for fremtiden og grund til mission i nutiden. Altså fire ting: sikkerhed, forandring, håb og mission. Det betyder ikke, at vi ikke har kendt til dem tidligere. På forskellig måde og med forskellig styrke har de altid hørt til i den kristnes dagligliv. Det betyder heller ikke, at vi – når opstandelsens lys kastes ind over disse ting – altid vil se dem klart og i deres fylde. På denne side af forhængen vil vi aldrig slippe for spliden i vores liv, troens kamp mod tvivlen. Men opstandelsestroen vil ændre vores syn på disse fire områder af livet, for de udgår derfra. På mange måder tror jeg, vi har levet i dem uden at være klar over det, at vi har erfaret dem uden at gøre os klart, at det alene skyldes, at »han opstod på den tredje dag«.

Det er her, vi hele tiden har befundet os.